

Zlaté časy za krále Šalomouna

„To byly ale krásné časy!“ Tuto větu jste možná slyšeli z úst vaší babičky či dědečka, možná i rodičů. Vzpomínají na své mládí či dětství, kdy prožili nějaké krásné zážitky se svými kamarády, ale třeba i proto, že neměli tolik starostí, že je netrápily nějaké nemoci, se kterými se dnes potýkají. Ve skutečnosti totiž takové ideální časy nejsou, vždyť dříve byl život v jistém ohledu mnohem náročnější než dnes.

Foto: Ruslan Batiuk, Irpina Barrok - Adobe stock

Za takovou zlatou dobu, alespoň ve vzpomínkách následujících generací, považovali Izraelité období vlády krále Šalomouna. Už někdy dříve jsem uvedl myšlenku, že Bůh dokáže ze špatných věcí vyzískat ještě větší dobro. A tak to bylo i se Šalomounem. Byl totiž synem krále Davida a Bat-sheby, se kterou se dopustil vážného hříchu, a ten pak vedl k ještě závažnějšímu. I když i jiní Davidovi synové (od jiných jeho manželek) usilovali o to, aby po něm převzali vládu, Bůh určil – a byla to i vůle Davidova – aby se jeho nástupcem stal právě Šalomoun.

David zajistil svou vládou, do které patřily i jeho četné války, které vedl (nemohl jinak, pokud se Izrael neměl dostat do područí některého z okolních národů a jeho vládců), silné postavení izraelského království vůči okolním říším. Bylo to i proto, že odvěci silní nepřátelé, kteří ohrožovali Izrael – mocné státní celky v Mezopotámii a Egypt – byli oslabeni a začínali politický útlum. Bylo to období 10. století před Kristem. A tak se Šalomoun, jehož jméno se odvozuje od pokoje, míru, mohl bez ohrožení nepřátel, v míru, věnovat hospodářskému rozvoji království, které opravdu začalo vzkvétat. Na začátku své vlády neprosil Hospodina o dlouhý věk ani o bohatství, ale o dar rozlišovat dobře mezi dobrem a zlem, dobře vládnout lidu, zkrátka o dar moudrosti, který dostává v opravdu hojné míře, tak, že se stává symbolem moudrosti, kterou u něho obdivovali i za hranicemi Izraele, mezi nimi jmenujme královnu ze Sáby. Kromě toho dostává od Boha bohatství a dlouhý věk, pokud bude žít spravedlivě. Právě kvůli daru moudrosti od Hospodina mu bylo přisuzováno autorství

některých biblických knih, jako kniha Přísloví, Kazatel, kniha Moudrosti a také Píseň písní.

Hlavním jeho úkolem bylo, podle přání Davida, ale i pověření, které dostal od Hospodina, postavit v Jeruzalémě chrám, dům Hospodinův. Měla to být opravdu vznošená stavba, která by byla důstojným příbytkem pro schránu úmluvy, která do té doby putovala po různých místech, až ji král David přenesl do Jeruzaléma. Připomeňme si, že tato schrána byla vytvořena na příkaz Mojžíše při putování Izraelitů z egyptského otroctví do zaslíbené země jako znamení Boží

přítomnosti, kde byly uloženy především kamenné desky Desatera. Při posvěcení chrámu zaznívá potvrzení Izraele jako Hospodinova vyvoleného lidu a Jeruzaléma jako Hospodinova příbytku, který se stává centrem izraelského náboženství. Zaznívá zde modlitba, kterou pronáší sám Šalomoun: „Ať jsou tvé oči upřeny na tento dům v noci i ve dne, na místo, o kterém jsi řekl, že tam bude dlít tvé jméno. Vyslychej modlitbu, kterou se bude tvůj služebník modlit obrácen k tomuto místu“ (1Král 8, 29).

Během doby, po kterou kraloval, si však Šalomoun přivedl do svého paláce mnoho princezen a spousty dalších žen i z cizích zemí. Bylo to hlavně z politických důvodů, protože takto udržoval mírové vztahy s okolními národy. S tím ale bylo spojeno něco, co znamenalo úpadek jeho věrnosti Hospodinu a s tím i úpadek celého království. Každá z jeho žen měla totiž svou víru a uctívala svého boha. Chodily do svatyní, které jim Šalomoun později nechal vystavět. Ale on nezůstal pouze u stavění; časem začal i on cizím bohům sloužit. Tím i jeho moudrost začala uvadat. Šalomoun spotřebovával čím dál tím víc peněz na to, aby uspokojil své ženy, a proto začal na lidu vymáhat vysoké daně a zavedl mnoho povinných služeb. Lid v celé zemi se začal bouřit, a to byl počátek konce Šalomounova království, které se po jeho smrti definitivně rozdělilo.

V příběhu krále Šalomouna najdeme jistě velkou inspiraci v jeho vynikajících vlastnostech, ale také varování, že tyto kvality mohou kvůli vnitřní nedbalosti a nekázni, kvůli podléhání špatným sklonům vyprchat, jako to bylo i u Davida. Takže když se podíváme celkově na Šalomounův život a vládu, nebylo to tak ideální, jak to bylo později vyzvedáno. Tak to bývá i v běžném životě. Proto i pro každého člověka platí výzva k určité pokoře. Je dobré se proto řídit slovy apoštola Pavla: „Když se tedy někdo domnívá, že stojí, ať si dá pozor, aby nepadl.“ (1Kor 10, 12)

otec Bedřich Horák

PENÍZE SVĚTEM HÝBOU

Bylo před posledními Ježíšovými Velikonocemi. Ježíš byl již v Jeruzalémě. Napětí s Židy rostlo. Bylo to nějaký den potom, co „vyčistil chrám“ od prodáváčů a směnárníků a prohlásil, že Hospodinův

dům má být domem modlitby pro všechny národy a učitelům Zákona a velekněžím řekl, že z chrámu udělali lupičské doupě (srov. Mk 11, 15–17)!

Když se znovu objevil v chrámě, začali na něj Židé dorážet, odkud že má moc říkat a konat takové věci. Odpověděl jim podobenstvím o zlých vinařích, kteří odmítli a zabili Syna pána vinice, podobně, v němž se poznali (Mk 12, 1–11). Na další úskočnou otázku – zda má císař právo vybírat daně – si nechal ukázat minci, kterou se daň platila (denár), a zeptal se, čí tvář je na ní vyražena. Když dostal odpověď, že císařova, řekl „dávejte císaři, co je císařovo“ a jedním dechem dodal „a co je Boží, Bohu“ (Mk 12, 17). Otázky neustávaly: Bude vzkříšení z mrtvých? Které přikázání je největší? Únavnější než samy otázky, byla zloba tazatelů a jejich odmítání pravdy.

Pak se Ježíš posadil proti chrámové pokladnici, mlčky pozoruje řadu přicházejících. Poutníci se zastaví u pokladnice, vhodí do ní příspěvek na oběť a údržbu chrámu – a pokračují dál. Vše pro chrám, vše pro Hospodina... co peněz tady teče. Mnoho boháčů dává hodně.

Ježíš hledí do srdce, za obnosem vidí úmysl, s jakým kdo přichází a daruje.

Je to nadbytek nebo odpad, který se dává Hospodinu, protože už mám všechno a nevím, co s penězi? Nebo bych věděl, ale je to dobrá investice do Hospodina, nebo spíše do mých obchodů. Jako je třeba investovat do vývoje a do reklamy, stojí za to „dát na modlení“, Hospodina je dobré mít na své straně, aby nepřestal žehnat. Byznys je byznys. Je to daň ze strachu z trestu? Platba z povinnosti nebo za splnění slib? Už abych to měl za sebou?

A pak přijde nenápadná žena, vdova a bez okázalosti vhodí pár drobných mincí. Tu Ježíš zpozorní, gestem přivolá učedníky v poledním horku posedávající ve stínu a řekne: „Amen, pravím vám: Tato chudá vdova dala víc než všichni ostatní, kteří dávali do pokladnice. Všichni totiž tam dali ze svého nadbytku, ona však dala ze svého nedostatku. Dala všechno, co měla, celé své živobytí“ (Mk 12, 43–44).

Možná i ty na to koukáš trochu ospale a nechápavě. Proč to říká? Platit přece musí

každý, peníze světem hýbou (i chrám udržují), tak proč to kvůli drobnému dárci? Jasně, že dala méně než bohatý.

Ježíš to ale říká kvůli tobě, On to říká tobě. Vracíš se z práce (ze školy), jsi vyždímaný jako citron a nechce se ti už nic, a ještě méně se modlit. Už není síla, kterou bys mohl Bohu dát (on ji nedal a já ten svůj zbytek síly dám do večere a zhlédnutí sportovních zpráv). Nemám, co bych ti dal, jsem unavený. Nic ti nedám, jdu spát! Ze svého nedostatku nedávám.

Nebo se přece zvedneš, klekneš a pomodlíš se – dáš podstatu svého bytí – čas, který nemáš, jen pár minut a dobrý úmysl, který tě stojí „zasloužený“ odpočinek?

Nebo dávaš Bohu (modlitbě) jen, když už pro svůj čas nemáš jiné využití – z nadbytku, či jen odpad – využití při nenadálém zpoždění autobusu...

Ježíš za tebe dal svůj život. Nestačí mít k Bohu nějaký vztah, je třeba dát vše, dát sám sebe.

otec Marek Miškovský

Foto: VK Studio, Suryadil - Adobe stock

„Tati,“ volá večer Jirka, „nemůžu najít spacák!“
„Ted' už jej v té tmě stejně nenajdeš, nech to na ráno.“

„Mami! Co ukážeme tatínkovi jako první: díru v koberci, tvůj nový klobouk, nebo mou žákovskou knížku?“

Přijde Pepíček do ztrát a nálezů: „Prosím vás, mohl bych u vás ztratit housle?“

„Pane vrchní, co jste mi to přinesl? Má to být káva, nebo čaj?“
„Co na tom záleží, zda je to káva nebo čaj, když to nemůžete od sebe rozeznat!“

Učitel při hodině geometrie:
„A teď si, milí žáci, dokážeme správnost Pythagorovy věty.“

Ze zadní lavice se ozve hlas: „Ale to je zbytečné, pane učiteli, vždyť my vám věříme každé slovo!“